

1597 *cobortari, invitare: iis, qui pro felici istius expeditionis eventu Deum Optimum Maximum oraverint, expiatis animi sordibus, caelesti pane refecti fuerint, plenam (ut ajunt) indulgentiam impertiri; pollicita, contractus, fœdera, jusjurandum, si quis Princeps iis se Cæsari obstrinxisset, abrogare, infringere; Imperatorem, Reges, Respublicas, Principes, qui ei favissent, per eorum ditiones transitum copiis permisissent, anathemati subicere. Multa præterea, ut tremendo fulmen tumultu rueret, summa cura ac studio elaborata adjicit. Clemens pontificio habitu indutus, una cum Purpuratis divi Petri aulam ascendit, a divi Cæsarei Cardinali diploma perlegi & vulgari jubet; perlecto, accensum ingentem cereum in subjectam plateam projicit; Cardinales pariter minores ardentes candelas de more jaciunt. Extemplo magnus tympanorum ac tubarum clangor subsequitur; arcis tormenta, veluti belli præludia, disploduntur; diploma in quatuor præcipuis urbis locis, divi Petri, divique Joannis Laterani basilicis, in publico tabulario, & Campo Floræ affigitur; Bononiæ & Cerviæ promulgari jubetur.*

Estensis, qui nunquam Ferraria cessurum constanter affirmaverat, licet urbis situ, imis ac palustribus locis, horrida hyeme, auxiliorum spe suffultus, quæ novem peditum ex ordinibus millium, mille ac quadringentorum equitum, peregrino quatuor millium equitatu subnixus; promulgati in se anathematis nuntio perculsus, aliquantisper pristinum vigorem animi remittere visus est. Non ita se paratum esse, ut ingruentem impetum exciperet, affirmare; non sibi ingentes illos thesauros, quos diuturna pace collegisse Alphonsus ferebatur, adesse: itaque pecuniam flagitare: se tandem, ni aliter possit, in Hispanorum voluntate futurum.

M. D. LXXXVIII.

1598 **A**T Clemens emissum diploma in omnes christiani orbis partes perferri, in Italia præsertim, Venetisque ditionibus promulgari curat; ejus exemplar Laurentio Priolo, Cardinali, Venetiarum Patriarchæ, aliisque urbium Episcopis mittit. Priolus, vir in Republica legationibusque apud Europæ Prin-